

Jagttider - hind, då og kalve - 2024

Oktober 2023 - kreds 2

Hvad er programmet for i aften?

- Velkomst med formål/forventning og nyt fra Hjortevildtsgruppe Vestjylland v/Christian Brink
- Historik og nyt fra Den Nationale Hjortevildtsgruppe v/Claus Lind Christensen
- DJs politik og natursyn i forhold til fremtidens Hjortevildtforvaltning v/Torben Schulz Jensen
- Nye jagttider, processen og deadlines v/Claus Lind Christensen
- Opsamling og afrunding

Hjortevildtgruppen Vestjylland

Navn	Forening
Christian Brink	Danmarks Jægerforbund
Søren Christensen	Landbrug & Fødevarer
Robert Vestergaard Olsen, formand	DansK Skovforening
Lars Chr. Rejkjær, næstformand	Fælles repræsentant for land- og skovbrug
Jens Eskildsen	Danmarks Naturfredningsforening
Erik Andersen	Dyrenes Beskyttelse
vildtkonsulent Jens Henrik Jakobsen, sekretær	Naturstyrelsen Vestjylland

Regional Forvaltningsområde Vestjylland

Opdrag fra Miljøstyrelsen

Tilpasning af Jagttider på kronhind, då og kalve

Indledning

Hjortevildtforvaltningen har været turbulent i en periode, hvor der blandt andet har været usikkerhed om forslaget til arealkrav, lovforslag der blev udskudt og til sidst helt aflyst.

I forhold til hjortevildtet blev jagttiderne senest tilpasset i 2020, hvor der skete nogle mindre tilpasninger for dåvildtet. Med afsæt i mødet mellem formandsskabet for de regionale grupper og den Nationale Hjortevildtgruppe den 29. august, hvor vi har startet processen med at udarbejde en adaptiv forvaltningsplan for kron- og dåvildt. Der arbejdes på højtryk for at fastholde momentum og få fastlagt en dato, hvor samtlige medlemmer af såvel den regionale som den nationale gruppe kan mødes igen for at komme i dybden med planen, problemstillingerne og løsningerne - ikke mindst!

P.t. er situationen dog den, at der er sket en fortsat øget vækst i bestandene af kronvildt og dåvildt. Det er baggrunden for, at der nu åbnes en mulighed for at tilpasse jagttiderne på kronhind, då og kalve regionalt med ikrafttrædelse pr. 1. juli 2024.

Denne mulighed for en indstilling på hind, då og kalv skal ses som en kortsigtet løsning på forvaltningen af vores store hjortevildt, og det sker således parallelt med det store arbejde der er sat i gang med at udarbejde en adaptiv forvaltningsplan for kronvildt og dåvildt, for at sikre en generel forvaltning af det store hjortevildt. Derfor skal der i denne runde ikke indstilles ændringer af jagttider på handyr, ændringer i skumrings- og dæmringsjagt og jagttider uden for den overordnede jagttidsramme, m.v. Disse elementer vil sammen med øvrige værktøjer komme til drøftelse under processen med udarbejdelsen af den adaptive forvaltningsplan. Det er vores mål, at den adaptive plan med målsætninger, virkemidler, m.v. træder i kraft den 1. juli 2026.

Bestilling på den korte bane

De regionale hjortevildtgrupper skal via deres regionale sekretær **senest den 1. november 2023** indmelde forslag til nye jagttider for hind, då, kron- og då-kalv til sekretæren for den nationale hjortevildtgruppe.

Udgangspunktet

Med henblik på at sikre den størst mulige ramme i forvaltningen, når vi taler om hundyr og kalve, så er udgangspunktet for indstilling af jagttiden den fulde jagtlængde. Den fulde jagtlængde fremgår nedenfor:

Kronvildt	
Kronhind	1. oktober – 31. januar
Kronkalv	1. september – 29. februar
Dåvildt	
Då	1. oktober – 31. januar
Dåkalv	1. oktober – 31. januar

Hvis den regionale gruppe mod forventning ønsker at afvige fra den fulde jagttidslængde på då, hind, og kalv. Så skal denne indstilling være ledsaget af en udførligt begrundelse. I begrundelsen skal der som minimum indgå;

- en beskrivelse af den forandring man søger at opnå med kortere jagttider
- en beskrivelse af bestandsudviklingen de seneste 5 år
- en beskrivelse af omfanget og udviklingen af skader i skov og landbrug, m.v. over de seneste 5 år

De overordnede fastsatte mål i hjortevildtforvaltningen fremgår af bilag 1.

Der kan kun indstilles nye jagttider for hind, då og kalv. Der kan således ikke indstilles jagttider på hjorte i nogen former. Det samme gælder for ændringer i skumrings- og dæmringsjagt, m.v. Tilsvarende kan lokale jagttider ikke opdeles yderligere, men de kan godt lægges sammen, hvis dette medfører en forsimpning jf. nedenstående.

Forsimpling

I arbejdet med indstillingen skal der tages kontakt med naboregionerne, med henblik på at forenkle jagttiderne mest muligt, så jagttiderne på tværs af landet bliver så ens som muligt, under skyldig respekt for arbejdet med de regionalt lokalt fastsatte mål.

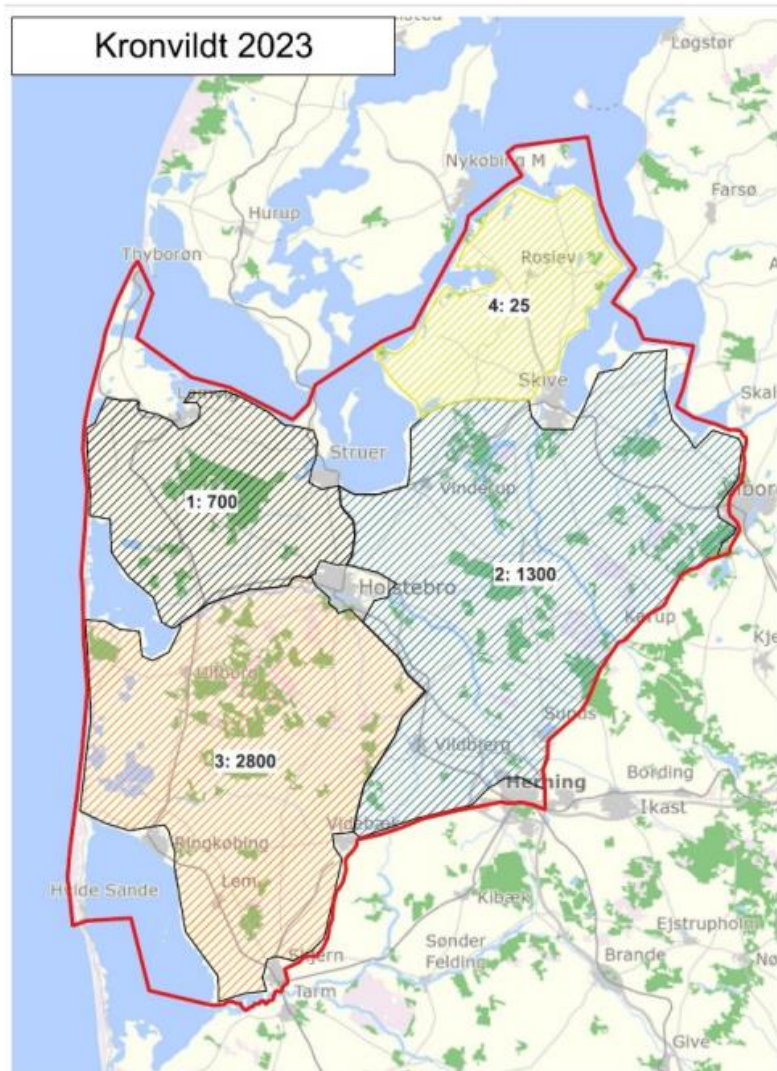
Processen

Det må forventes, at enige indstillinger i den regionale gruppe i udgangspunktet indstilles til godkendelse. I den udstrækning, grupperne ikke er enige. Så er det yderst vigtigt, at gruppens eventuelt divergerende indstillinger til jagttider er beskrevet med tilhørende argumenter. På baggrund af indstillingerne vil den Nationale Hjortevildtgruppe udarbejde en samlet indstilling til Vildtforvaltningsrådet om hvilke jagttider der skal gælde i området.

Tidsplanen (der ikke kan fragives af hensyn til bekendtgørelsen)

Som nævnt skal alle indstillinger fra grupperne være indsendt til sekretæren for den nationale hjortevildtgruppe **senest den 1. november 2023**. Indsendelsen sker via den lokale sekretær for gruppen (Naturstyrelsen). Herfra mødes den nationale gruppe og indstiller de endelige jagttider til vildtforvaltningsrådet til deres møde den 13. december. Jagttiderne underskrives herefter af ministeren så de efter en offentlig høringsrunde kan træde i kraft den 1. juli 2024.

Bestandsopgørelse 2023 Kronvildt og Dåvildt

Formål & proces

Formål

At få konkrete forslag til nye jagttider for Kronhind, Kronkalv, Då og Dåkalv til området dækket af Hjortevildtgruppen Vest til jagtsæson 2024/2025 og 2025/2026.

Hjortevildtgruppen Vestjylland og andre skal indgive indstilling inden 1/11-2023 til DNHG.

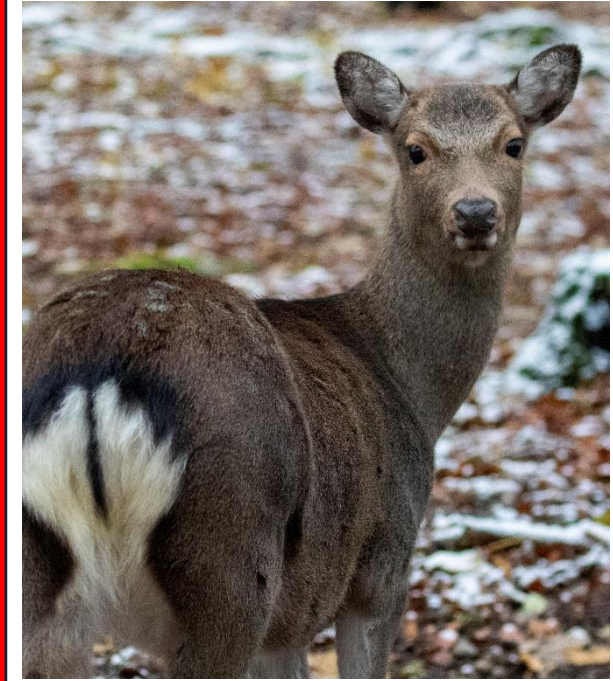
Proces

- Indstilling til VFR december 2023 med ikrafttrædelse den 1/7 2024 – dette er den lille runde, hvor der forventelig ikke skal behandles andet end kronhind, då og kalve.
- Indstilling til VFR december 2025 med ikrafttrædelse den 1/7 2026 – dette er den store runde, hvor alle arter i princippet kan komme i spil.
- Indstilling til VEF december 2027 med ikrafttrædelse den 1// 2028 – lille runde
- Indstilling til VFR december 2029 med ikrafttrædelse den 1/7 2030 – stor runde
- Osv.

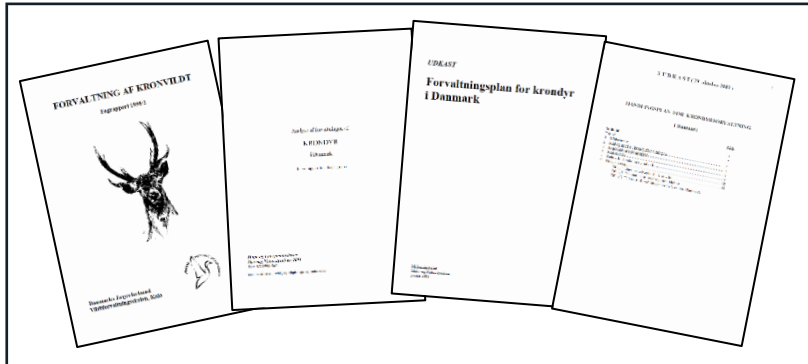

Historik og DNHG

Hjortevildtet - Hvad taler vi om?

De 4 store nedslag

Opstarten - en national plan - 1997

Stigende fokus på hjorte - 2007

Arealkrav
Hjortevildtlov
Jagttider
Nationale kontra regionale regler

VFR beder om nye værktøjer - 2014

Regeringen ønsker at finde en bæredygtig model, som sikrer sunde hjortevildtbestande og løser de forvaltningsmæssige udfordringer med blandt andet skader, som hjortevildtet forårsager på marker og i skove.

Jeg vil derfor bede Rådet om forvaltningsmæssige forslag baseret på frivillige ordninger og eventuelt andre relevante virkemidler. Modellen skal evalueres efter en nærmere fastsat periode, for at sikre at modellen imødekommer en holdbar løsning på udfordringerne.

Opgaven stilles på ny - 2020

Opgaven!

Regeringen ønsker at finde en bæredygtig model, som sikrer sunde hjortevildtbestande og løser de forvaltningsmæssige udfordringer med blandt andet skader, som hjortevildtet forårsager på marker og i skove.

Jeg vil derfor bede Rådet om forvaltningsmæssige forslag baseret på frivillige ordninger og eventuelt andre relevante virkemidler. Modellen skal evalueres efter en nærmere fastsat periode, for at sikre at modellen imødekommer en holdbar løsning på udfordringerne.

Hvad så nu?

Kortsigtet løsning

Primært tilpasning af jagttider på hind, då og kalve

Justering af jagttider i 2023/24

Langsigtet løsning

En reel forvaltningsplan, der bygger på adaptive principper.

Forventes på plads 2026

En adaptiv forvaltningsplan?

Adaptiv forvaltning er:

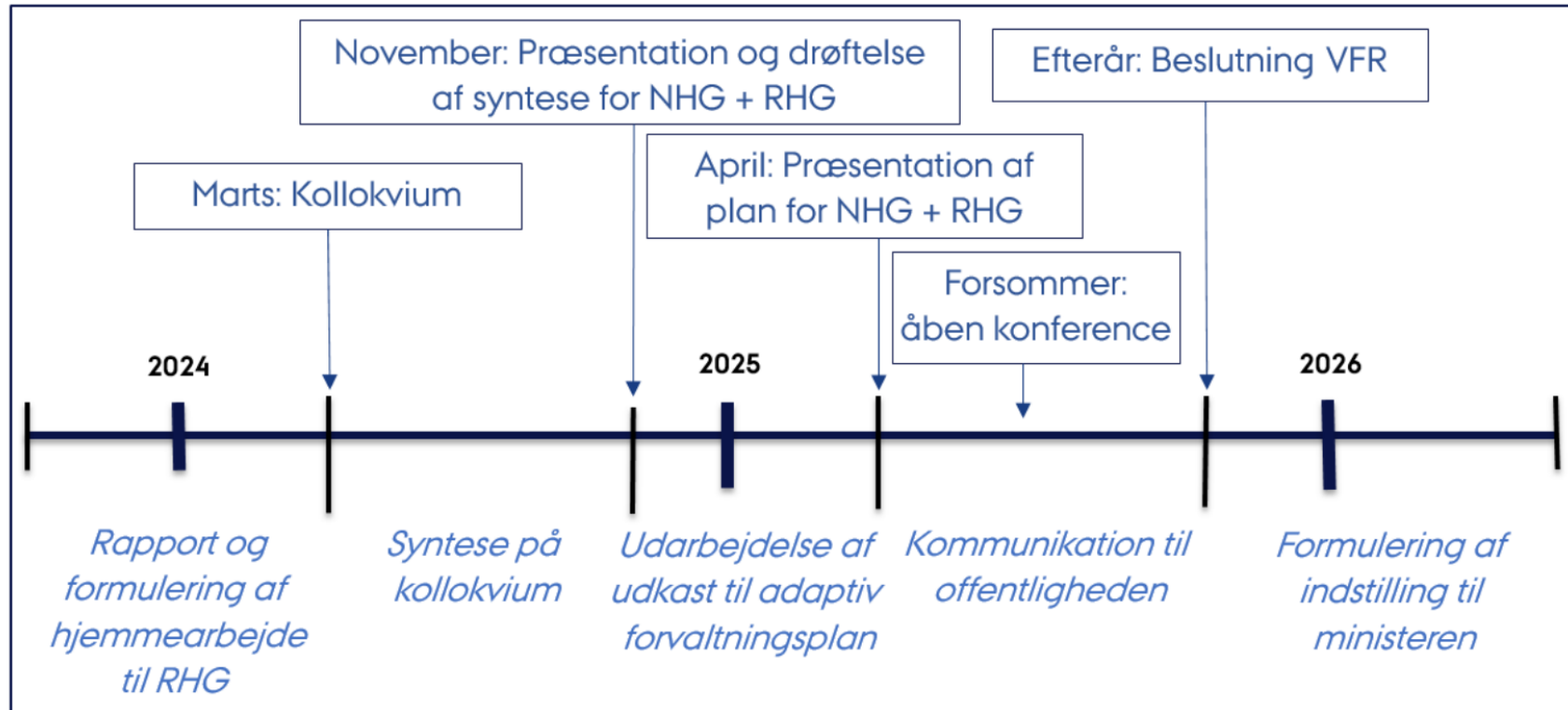
- En klar definition af opgaven
- Klare mål
- Klare besluttede handlinger for at nå målene
- Handlinger baseret på bedste viden som vi har nu
- Viden der løbende optimeres
- En parathed til at ændre på mål, handlinger og hente ny viden løbende

Adaptiv forvaltning er ikke:

- Forudbestemte handlinger, som kvoter og arealkrav eller andre løsninger.
- Det er ikke noget der tvinger jæger/lodsejere ind i et laug
- Det påvirker ikke jagtrettighederne på en ny måde

Alars den 15. september 2023

ROADMAP/MILESTONES FOR ADAPTIV FORVALTNINGSPLAN

Nye jagttider for hinder, dåer samt kalve af begge arter træder efter planen i kraft pr. 1. juli 2024

Den adaptive forvaltningsplan med tilhørende virkemidler, herunder jagttider, m.v. træder efter planen i kraft på 1. juli 2026

Fremtidens-
Hjortevildforvaltning
Uden national arealkrav, men
med forvaltning på
Regional/lokal bestandsniveau.

Det er OK ! - at give hinanden de bedste rammer!

OK reklamer har sat bedre foreningsfaciliteter på dagsordenen.

Riffel jagt på meget små arealer.

Har vi overblik.... uden samarbejde?

Jagtloven § 1. Lovens formål er at sikre arts- og individrige vildtbestande og skabe grundlag for en bæredygtig forvaltning heraf ved:

- 1) at beskytte vildtet, særlig i yngletiden,
 - 2) at sikre kvantiteten og kvaliteten af vildtets levesteder gennem oprettelse af vildtreservater og ved på anden måde at etablere, retablere og beskytte vildtets levesteder og
 - 3) at regulere jagten således, at den sker efter økologiske og etiske principper og under varetagelse af hensynet til beskyttelse af vildtet, især af sjældne og truede arter.
-
- Stk. 2. Ved lovens administration skal hensynet til befolkningens rekreative behov afvejes over for hensynet til beskyttelse af vildtet.

DJ Vedtægter (revideret 2023)

- **§ 2 Formål**

- Stk. 1. DJ er en medlemsorganisation for jægere. DJ varetager medlemmernes interesser og styrker jagten ved at:
- Arbejde for bæredygtig jagt i Danmark, der bidrager til et artsrigt naturindhold med velfungerende økosystemer.
- Udføre politisk interessevaretagelse over for politikere og myndigheder lokalt, nationalt og internationalt.
- Yde service og rådgivning til medlemmer.
- Udvikle, understøtte og styrke organisationen i alle led.
- Udgive et medlemsmagasin og kommunikere til relevante målgrupper i henhold til medlemmernes og forbundets interesser.
- Varetage opgaver inden for natur- og jagtforvaltning i samarbejde med nationale og internationale myndigheder og organisationer.
- Være uafhængig af politiske partier.

Uddrag af DJ Natursyn - Under revidering til 2024.

- Uden natur har vi ingen mulighed for at udøve vores jagtinteresser, og selve jagten er en del af en unik, bæredygtig naturoplevelse.
- Dette betyder, at vi i Danmarks Jægerforbund arbejder for, at lovgivningen om brug af naturen skal indrettes på en måde, hvor den ikke forhindrer andre i at bruge naturen. Samtidig skal jægerne have mulighed for at bruge naturen aktivt til jagt.
- Ligeledes arbejder vi for, at menneskers aktiviteter ikke må ske på bekostning af naturen eller på en måde, hvor vores handlinger får negativ betydning for vores efterkommere. Bæredygtig udvikling Vi arbejder for, at udvikling skal være bæredygtig.
- Bæredygtighed handler om at skabe gensidig respekt, hvor der både er plads til jagten og til, at befolkningen kan opleve naturen. Derfor skal der sikres en balance mellem de sociale, biologiske og økonomiske aspekter, som ligger til grund for vurdering af bæredygtigheden.

Uddrag af DJ Natursyn - Under revidering til 2024.

- Uden natur har vi ingen mulighed for at udøve vores jagtinteresser, og selve jagten er en del af en unik, bæredygtig naturoplevelse.
- Dette betyder, at vi i Danmarks Jægerforbund arbejder for, at lovgivningen om brug af naturen skal indrettes på en måde, hvor den ikke forhindrer andre i at bruge naturen. Samtidig skal jægerne have mulighed for at bruge naturen aktivt til jagt.
- Ligeledes arbejder vi for, at menneskers aktiviteter ikke må ske på bekostning af naturen eller på en måde, hvor vores handlinger får negativ betydning for vores efterkommere. Bæredygtig udvikling Vi arbejder for, at udvikling skal være bæredygtig.
- Bæredygtighed handler om at skabe gensidig respekt, hvor der både er plads til jagten og til, at befolkningen kan opleve naturen. Derfor skal der sikres en balance mellem de sociale, biologiske og økonomiske aspekter, som ligger til grund for vurdering af bæredygtigheden.

Nationale krav løser ikke
målsætninger/udfordringer!
Lokale jægerne må nødvendigvis
ønske bestandsforvaltning på
regional og lokal niveau.

Derfor må vi gå fra:

Det vi **skal** - Til det vi **vil**

Intet alternativ til samarbejde!

- Nej til arealkrav. (Hjort - Bag limit mm)
- Hvad vil DJ så, hvis nogen spørger?
- Lokale og regionale bestande.
- I VFR arbejder vi med biologi frem for følelser.
- Bestandsforvaltning på ejendomsniveau er dermed ikke muligt, Se kommende slide.

Målsætningerne i hovedpunkter:

Miljøministeren har i 2021 på indstilling af et enigt Vildtforvaltningsråd besluttet en række målsætninger for forvaltning af hjortevildtet i Danmark.

- Forholdet mellem handyr og hundyr skal lokalt være 1:1 så vidt det er muligt
- Bestandene skal på lokalt niveau bestå af individer på alle alderstrin
- Befolkningen skal sikres bedre muligheder for at opleve vildtet
- Bestandene skal spredes til egne, hvor de er ønskede af de respektive regionale grupper
- Bedre geografisk spredning
- Færre skader på markafgrøder og i skov
- Jagten skal udøves i overensstemmelse med Vildtforvaltningsrådets regler for etisk jagt
- Forvaltningen skal være bæredygtig

(Artsniveau 5% af en samlet forårsbestand Dåvildt 6+ og Kronvildt 8+)

Noget om handyrene - Hundyr kvantitet i forhold.

	Råvildt	Dåvildt	Kronvildt
Handyrets kulminationsalder		8-10 år 6+!!!	10-12 år 8+!!!
Årligt maksimal homerange for handyr i litteraturen		4.400 ha (Fimpel & Pfannenstiehl 2005)	50.000 ha (Gräber 2010)
Brunstadfærd		Hundyr opsøger handyr	Handyr opsøger hundyr På brunstpladser!

Sommer 2023 - Ministeren har givet et opdrag:

Opgaven!

Regeringen ønsker at finde en bæredygtig model, som sikrer sunde hjortevildtbestande og løser de forvaltningsmæssige udfordringer med blandt andet skader, som hjortevildtet forårsager på marker og i skove.

Jeg vil derfor bede Rådet om forvaltningsmæssige forslag baseret på frivillige ordninger og eventuelt andre relevante virkemidler. Modellen skal evalueres efter en nærmere fastsat periode, for at sikre at modellen imødekommer en holdbar løsning på udfordringerne.

Spørgsmål 1

Hvad skal der til for at vi når målene i forhold til at få bestandene i balance?

Jagttidsindstilling 2023

Hind, då og kalv

Jagttidsproces - Hind, då og kalve

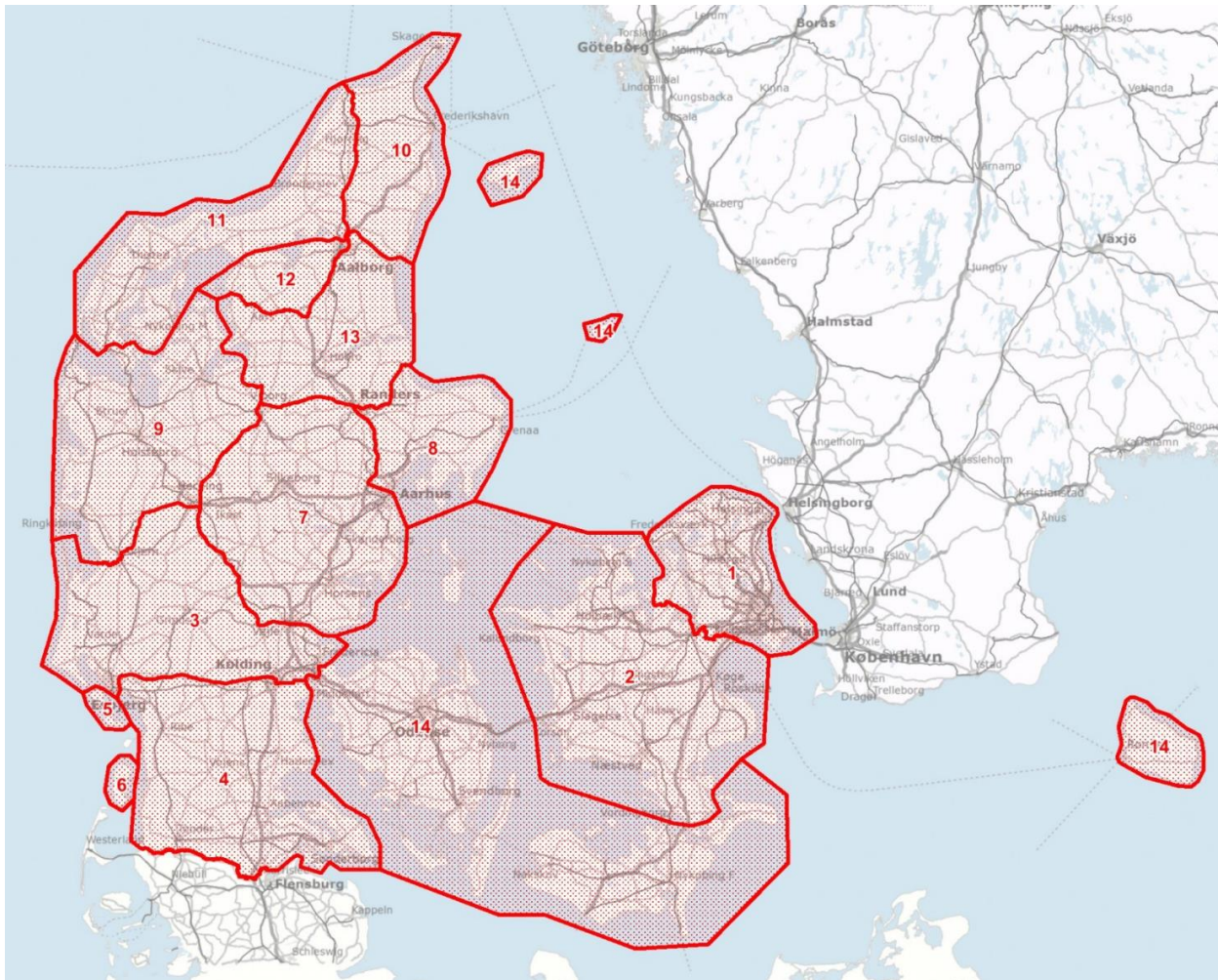
Den "lille" runde

Den "store" runde

Områder med regionale jagttider - kronvildt

Jagttider - kronkalv

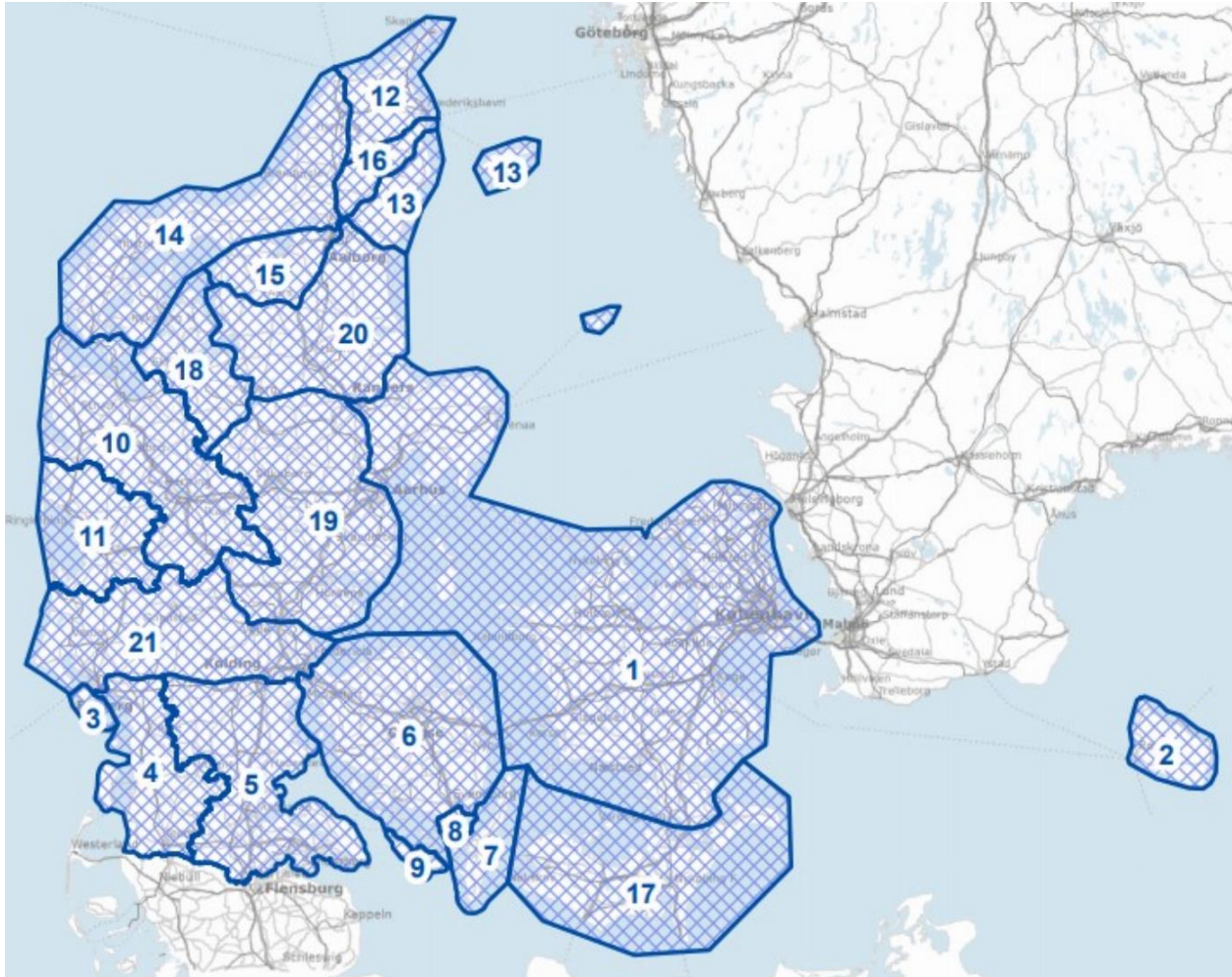
	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	
1 - Nordsjælland													
2 - Vestsjælland													
3 - Syddjylland													
4 - Sønderjylland													
5 - Fanø													2 dage i henholdsvis december og januar
6 - Rømø													Ingen jagt på kronvildt
7 - Midtjylland													Dæmringsjagt
8 - Djursland													Dæmringsjagt og skumringsjagt
9 - Vestjylland													Dæmringsjagt
10 - Nordjylland øst for H. motorvejen													
11 - Nordjylland vest for H. motorvejen													
12 - Nordvesthimmerland													
13 - Himmerland													
14 - Fyn, Lolland, Falster, Møn, Læsø, Anholt og Bornholm													

Jagttider - kronhind

	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	
1 - Nordsjælland							■	■	■	■	■		
2 - Vestsjælland							■	■	■	■	■		
3 - Syddjylland							■	■	■	■	■		
4 - Sønderjylland							■	■	■	■	■		
5 - Fanø									■	■			2 dage i henholdsvis december og januar
6 - Rømø													Ingen jagt på kronvildt
7 - Midtjylland							■	■	■	■	■		Dæmringsjagt
8 - Djursland							■	■	■	■	■		Dæmringsjagt og skumringsjagt
→ 9 - Vestjylland							■	■	■	■	■		Dæmringsjagt
10 - Nordjylland øst for H. motorvejen								■	■	■	■		
11 - Nordjylland vest for H. motorvejen								■	■	■	■		
12 - Nordvesthimmerland								■	■	■	■		
13 - Himmerland							■	■	■	■	■		
14 - Fyn, Lolland, Falster, Møn, Læsø, Anholt og Bornholm							■	■	■	■	■		

Områder med regionale jagttider - Dåvildt

Jagttider - Dåkalv

	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar
1 - Djursland, Samsø og Sjælland												
2 - Bornholm												
3 - Fanø												
4 - Sønderjylland vest												
5 - Sønderjylland øst												
6 - Fyn												
7 - Langeland												
8 - Tåsinge												
9 - Ærø												
10 - Midt og vestjylland												
11 - Ringkøbing-Skjern												
12 - Nordjylland NØ												
13 - Nordjylland SØ og Læsø												
14 - Nordjylland vest for H. motorvej												
15 - Nordhimmerland												
16 - Nordjylland MØ												
17 - Lolland, Falster og Møn												
18 - Skive												
19 - Midtjylland												
20 - Himmerland												
21 - Syddjylland												

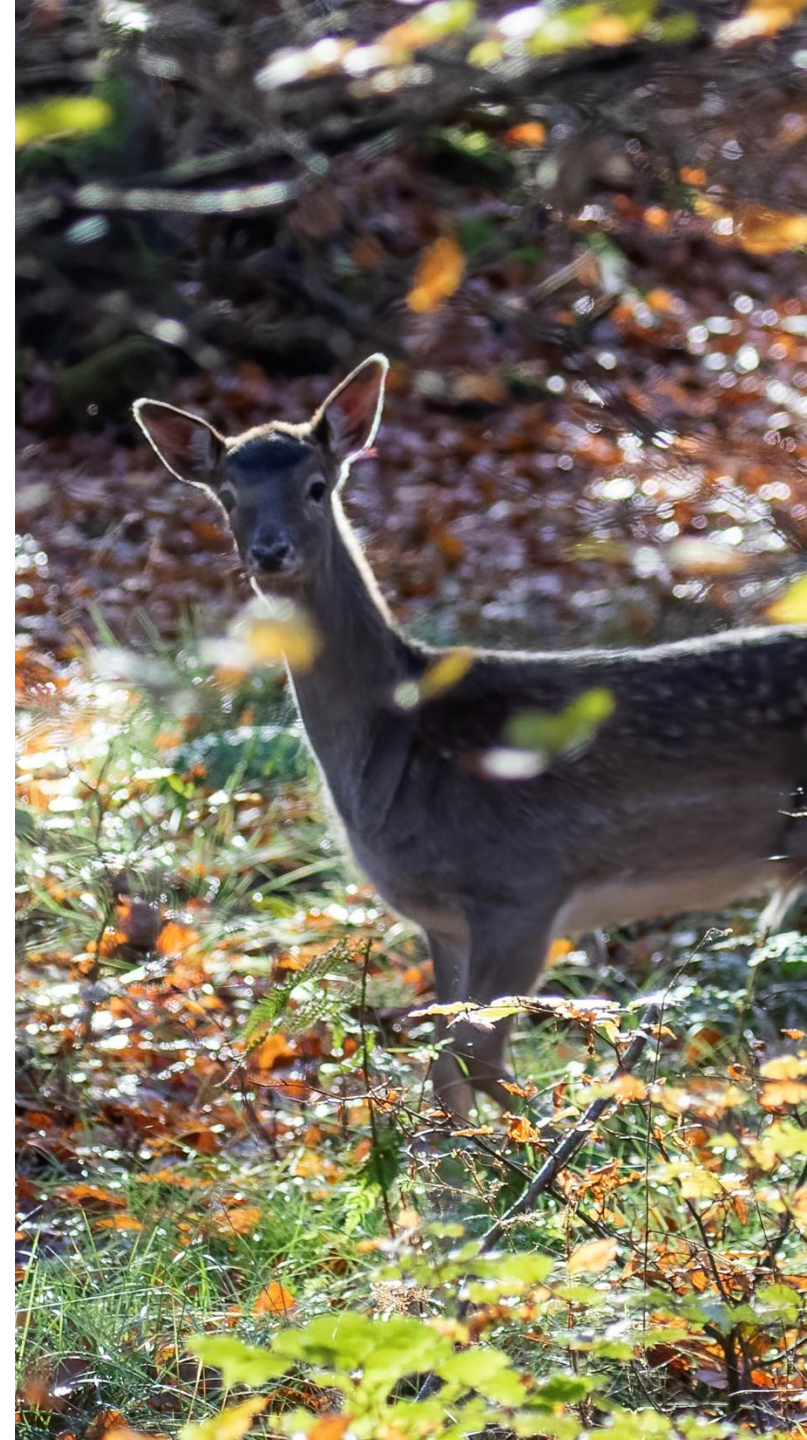
Jagttider - Då

	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	
1 - Djursland, Samsø og Sjælland							■	■	■	■	■	■	
2 - Bornholm													Ingen jagttid
3 - Fanø							■	■	■	■	■	■	
4 - Sønderjylland vest													Ingen jagttid
5 - Sønderjylland øst								■	■	■	■	■	
6 - Fyn							■	■	■	■	■	■	
7 - Langeland								■	■	■	■	■	
8 - Tåsinge							■	■	■	■	■	■	
9 - Ærø													Ingen jagttid
10 - Midt og vestjylland									■	■			
11 - Ringkøbing-Skjern									■	■			
12 - Nordjylland NØ									■	■	■	■	
13 - Nordjylland SØ og Læsø									■	■			
14 - Nordjylland vest for H. motorvej									■	■	■	■	
15 - Nordhimmerland									■				
16 - Nordjylland MØ									■	■	■	■	
17 - Lolland, Falster og Møn							■	■	■	■	■	■	
18 - Skive							■	■	■	■	■	■	
19 - Midtjylland								■	■	■	■	■	
20 - Himmerland							■	■	■	■	■	■	
21 - Sydjylland									■	■	■	■	

Opgaven er der stillet

- De regionale hjortevildtgrupper har inden den 1. november 2023 mulighed for at komme med en indstilling, for at korrigere jagttiderne for **hind, då og kalve**.
- Udgangspunktet er at jagttidsrammen udnyttes fuldt ud, og at der skal argumenteres for hvis ikke at rammen udnyttes.
- Der skal arbejdes for at jagttiderne bliver så ens som muligt.
- Er der ikke enighed i den regionale gruppe, skal der medsendes argumenter for de enkelte synspunkter.

Spørgsmål 2

Hvilke jagttider skal der være, for at der skabe stabile bestanden i jeres område?

1. Kronhind og kronkalv
2. Då og dåkalv

Stort vildt skal forvaltes stort

Baggrundsviden

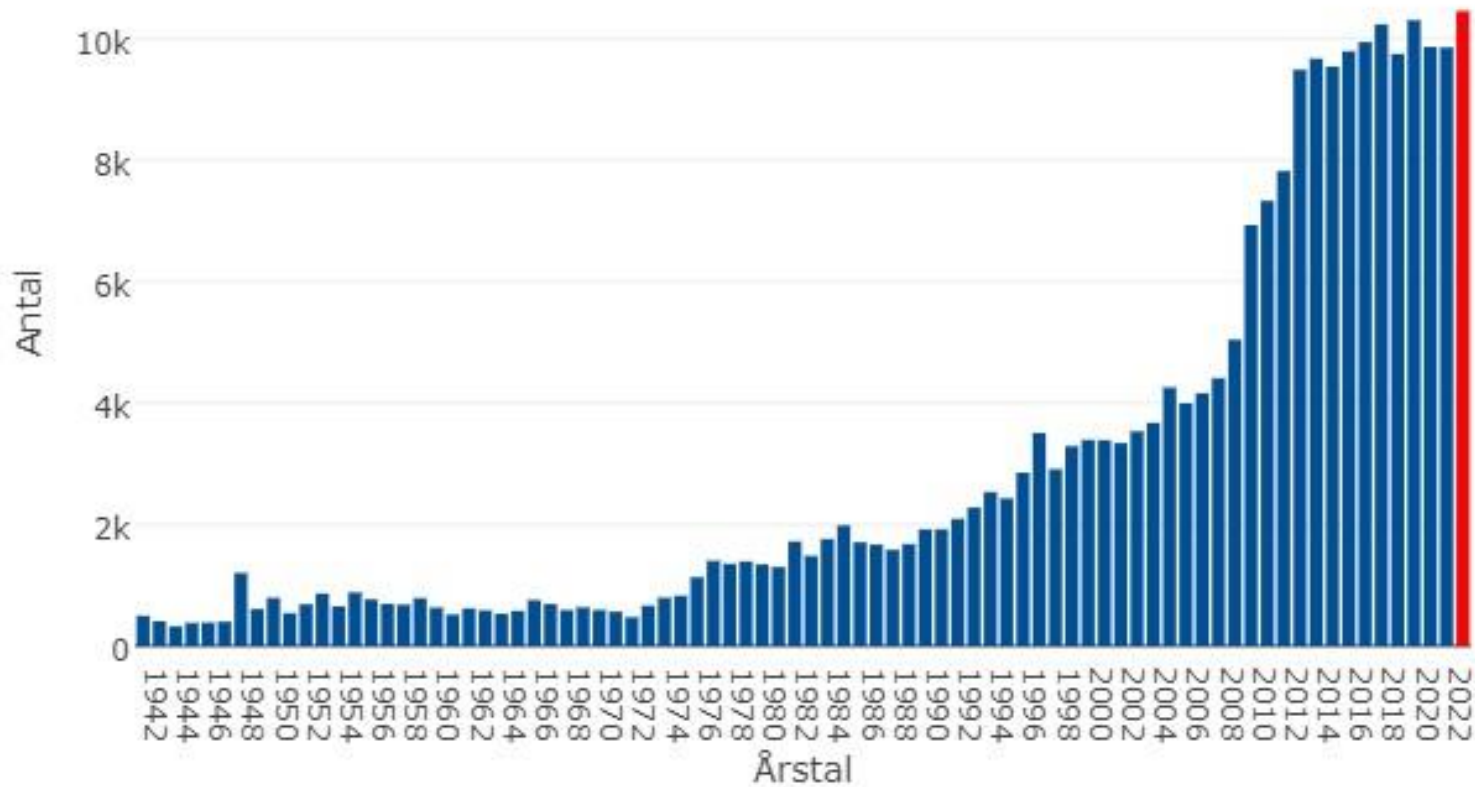

Hjortevildtet

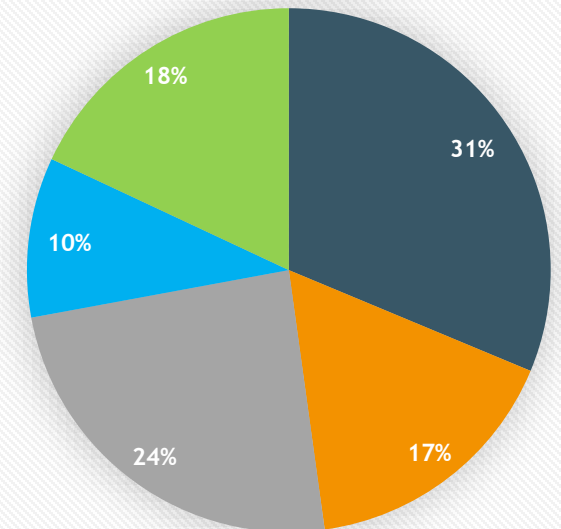
Data

Kronvildt - 2022/23

Jagtudbytte Krondyr, Total

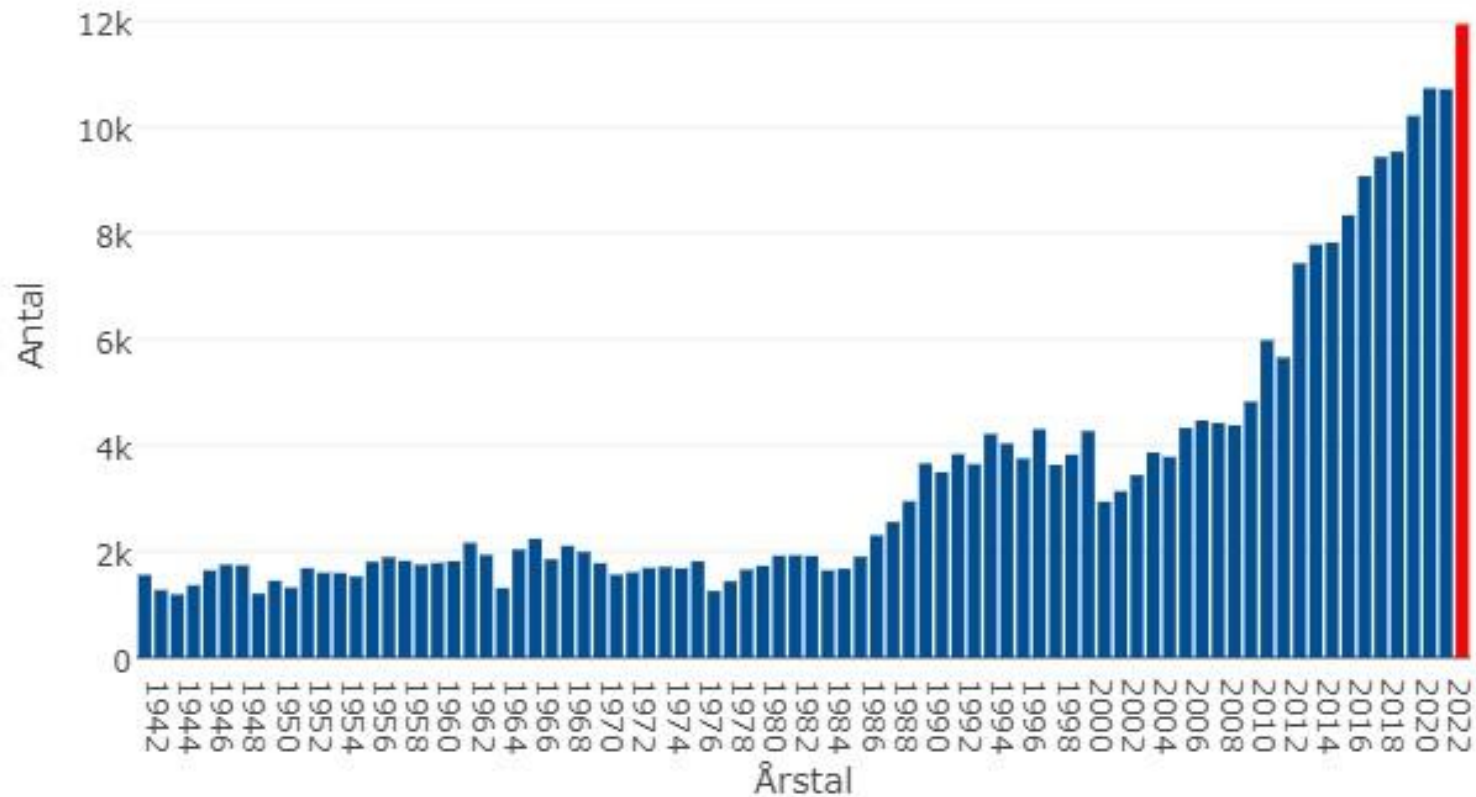
DETALJERET VILDTUDBYTTE KRONVILDT 2022/23

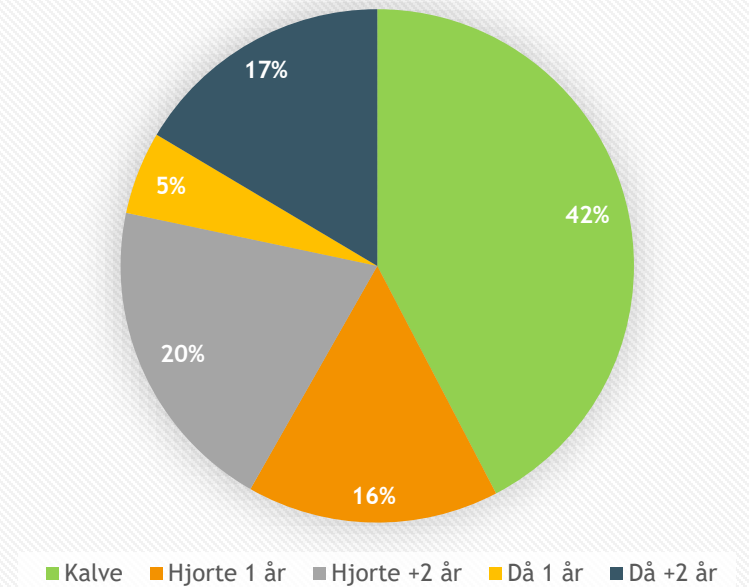
55% indberettet med køn og alder

Dåvildt - 2022/23

Jagtudbytte Dådyr, Total

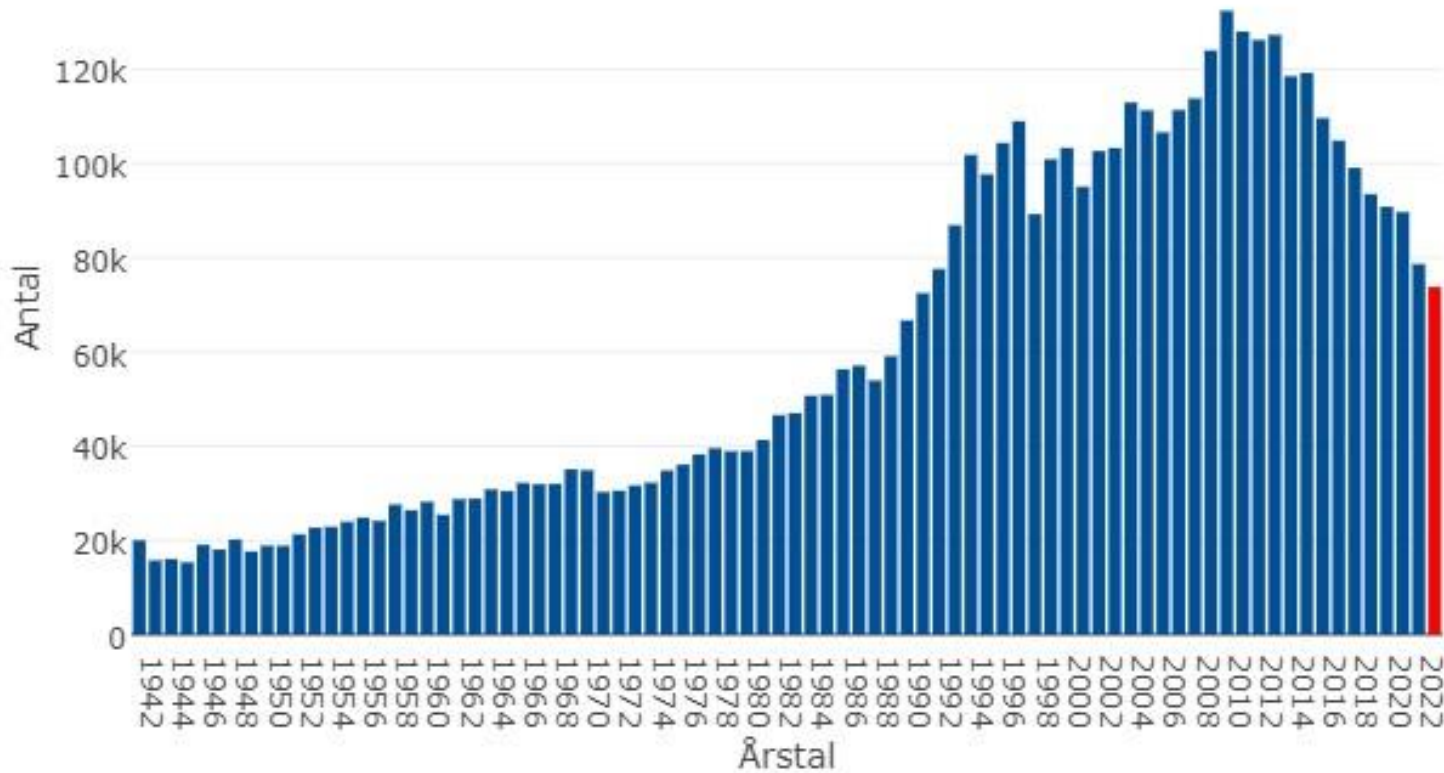
DETALJERET VILDTUDBYTTE DÅVILDT 2022/23

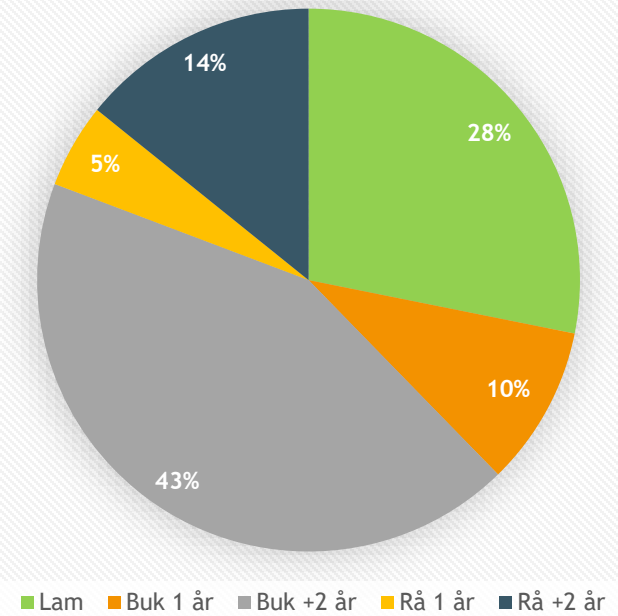
47% indberettet med køn og alder

Råvildt - 2022/23

Jagtudbytte Rådyr, Total

DETALJERET VILDTUDBYTTE RÅVILDT 2022/23

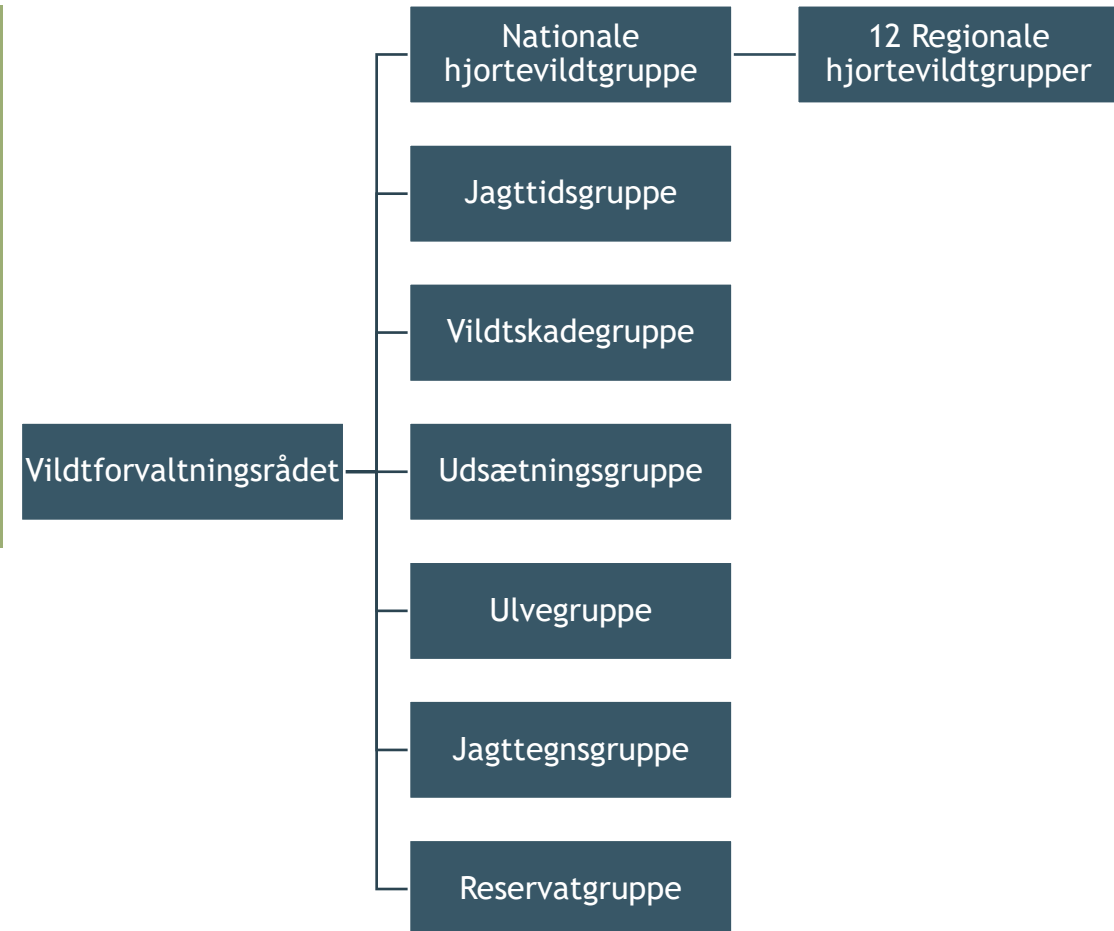

25% indberettet med køn og alder

VFR - Sammensætning og organisering

- Jan Eriksen - Formand
- Henrik Berthelsen - Landbrug & Fødevarer
- Christina Ahlefeldt-Laurvig - Landbrug & Fødevarer
- Peter A. Busk - Dansk Skovforening
- Claus Lind Christensen - Danmarks Jægerforbund
- Flemming Torp - Friluftsrådet
- Birgitte Markussen - Danmarks Naturfredningsforening
- Egon Østergaard - Dansk Ornitologisk Forening
- Birgitte Heje Larsen - Dyrenes Beskyttelse

§ 51. Miljø- og fødevarerministeren nedsætter et vildtforvaltningsråd, der er rådgivende for ministeren i spørgsmål om jagt og vildtforvaltning.

Hvem er aktørerne i hjortevildtarbejdet

Vildtforvaltningsråde

- Formand og 7 organisationer

National hjortevildtgruppe

- Formand Jan Eriksen
- Danmarks Naturfredningsforening
- Danmarks Jægerforbund
- Dansk Skovforening
- Landbrug & Fødevarer
- Referent (NST)

12 regionale grupper

- Danmarks jægerforbund
- Dansk Skovforening
- Landbrug & Fødevarer
- Fællesrepræsentant for DS og L&F
- Danmarks Naturfredningsforening
- Friluftsrådet
- Dyrenes Beskyttelse

Jægerråd
Jagtforeninger
DJ-medlemmer